RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 53.337/3
van 12 juni 2013

over

een voorontwerp van decreet ‘betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector’

Op 8 mei 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector’.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 30 mei 2013. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Bruno SEUTIN, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 12 juni 2013.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond[1], alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe voor de Vlaamse "publieke sector" een aantal regels te bepalen inzake deugdelijk bestuur. Deze regels hebben betrekking op de samenstelling van de raden van bestuur, het statuut van de regeringscommissaris, de deontologie van het personeel en de verloning van de personeelsleden en de bestuurders.

In hoofdstuk 1 wordt het toepassingsgebied van regeling bepaald en worden enkele begrippen gedefinieerd. Het ontwerp is in de eerste plaats van toepassing op de "klassieke" overheidsentiteiten, namelijk de departementen, de intern verzelfstandigde agentschappen zonder en met rechtspersoonlijkheid (hierna: IVA's), de publiek- en privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen, de secretariaten van de strategische adviesraden en sommige Vlaamse openbare instellingen met een *sui generis*-statuut, alsook op een aantal Eigen Vermogens. Daarnaast is de regeling van toepassing op de handelsvennootschappen waarin de Vlaamse Regering als meerderheidsaandeelhouder participeert en op verenigingen zonder winstoogmerk (hierna: vzw's) die daartoe door de Vlaamse Regering zijn aangewezen.

Hoofdstuk 2 bevat regels inzake de aanwezigheid van onafhankelijke bestuurders in de raden van bestuur van bepaalde entiteiten, alsook elementen van de 'rechtspositie' van deze bestuurders.

Hoofdstuk 3 bevat een aantal bepalingen inzake het statuut van de regeringscommissaris bij bepaalde types van entiteiten, ingeval in de organieke regeling van een entiteit werd voorzien in de aanstelling van een regeringscommissaris.

In hoofdstuk 4 wordt bepaald dat alle entiteiten, de departementen en de IVA's uitgezonderd, een deontologische code voor hun personeel moeten opstellen, evenals een regeling voor de bescherming van zogenaamde "klokkenluiders".

Hoofdstuk 5 heeft betrekking op verschillende aspecten van de verloning, namelijk de hoogte en de vorm van de jaarlijkse bezoldiging, de hoogte en de samenstelling van de vertrekpremie, de pensioenregeling, de hoogte en de vaststellingswijze van de variabele verloning en het openbaar maken in het jaarverslag van een aantal vergoedingen aan het personeel en de leden van de raad van bestuur. Daarnaast wordt de taak van het Remuneratiecomité van de Vlaamse overheid uitgebreid.

---

[1] Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

Ten slotte bevat hoofdstuk 6 een aantal wijzigingsbepalingen en hoofdstuk 7 slot- en overgangsbepalingen.

BEVOEGDHEID VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN HET VLAAMSE GEWEST

3.1. Overeenkomstig artikel 87, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ beschikt de Vlaamse Regering over een eigen administratie, eigen instellingen en eigen personeel. Zij stelt de personeelsformatie van haar administratie vast en doet de benoemingen (artikel 87, § 2, eerste zin, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980). De pensioenregeling en het syndicaal statuut[2] uitgezonderd, kunnen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest het administratief en het geldelijk statuut van het personeel vaststellen (artikel 87, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980), maar zij dienen daarbij wel de algemene principes van het statuut van het rijkspersoneel dat van rechtswege van toepassing is op dit personeel, in acht te nemen.[3-4]

Deze bepalingen zijn van toepassing op de in artikel 2, 1°, van het ontwerp bedoelde departementen en IVA’s zonder rechtspersoonlijkheid.

3.2. De andere in het ontwerp bedoelde instellingen met rechtspersoonlijkheid (artikel 2, 2° tot 9°, van het ontwerp) lijken deze te zijn waarop artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 van toepassing is. Bij dat artikel worden de gemeenschappen en gewesten gemachtigd om, in de aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren, gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen op te richten of kapitaalparticipaties te nemen en deze organismen rechtspersoonlijkheid toe te kennen. Het decreet kan daarbij de doelstellingen van de instellingen bepalen, en dient de samenstelling van de bestuursorganen, en de bevoegdheden, de werking en dergelijke van die instellingen te regelen. De enige beperkingen die ter zake uit artikel 9 voortvloeien zijn, enerzijds, dat bij decreet het toezicht op die instellingen moet worden geregeld en, anderzijds, dat bij het vaststellen van het administratief en geldelijk statuut van het personeel rekening gehouden moet worden met hetgeen in artikel 87, § 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 is bepaald in verband met de algemene principes van het statuut van het rijkspersoneel welke van rechtswege van toepassing zijn.

3.3.1. De ontworpen regeling dient te worden getoetst aan de hiervoor vermelde bepalingen, alsook aan de andere bevoegdheidverdelende regels.

3.3.2. Luidens artikel 2, 8°, van het ontwerp is de ontworpen regeling van toepassing op “de vzw’s die de Vlaamse Regering aanduidt [lees: aanwijst)]”.

---

[2] Artikel 87, § 5, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

[3] Artikel 87, § 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

[4] Deze zijn bepaald in het koninklijk besluit van 22 december 2000 ‘tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen en van de Colleges van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook op de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen’ (hierna: het APKB).

De ontworpen regeling kan in beginsel enkel van toepassing zijn op vzw's die kunnen worden beschouwd als een openbare instelling in de zin van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Indien de Vlaamse Regering met toepassing van de machtiging vervat in artikel 2, 8°, van het ontwerp ook nog andere vzw's onder de toepassing van de ontworpen regeling beoogt te laten vallen, komt dit erop neer dat, in strijd met essentiële bepalingen van de wet van 27 juni 1921 'betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen', regels worden vastgesteld die op ingrijpende wijze het bestaan, de organisatie en de werking van de betrokken verenigingen raken of die op een algemene wijze een administratief toezicht op die verenigingen organiseren dat rechtens alleen toelaatbaar is ten aanzien van gedecentraliseerde overheidsdiensten.

De decreetgever zou dan hoogstens de ontworpen regeling van toepassing kunnen verklaren op de bestuurders die door of op voordracht van de Vlaamse Regering of een agentschap van de Vlaamse Gemeenschap zijn aangewezen. Zo artikel 2, 8°, van het ontwerp evenwel verder reikt, dient de decreetgever aan te tonen dat hiervoor een beroep kan worden gedaan op de impliciete bevoegdheden en dat binnen de grenzen wordt gebleven die uit artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 voortvloeien.

3.3.3. In artikel 21, eerste lid, van het ontwerp wordt bepaald dat als de arbeidsovereenkomst een vertrekpremie vaststelt, die premie binnen de wettelijke mogelijkheden hoogstens het bedrag van één vast jaarsalaris kan bedragen. Luidens artikel 21, tweede lid, omvat de vertrekpremie de opzegvergoeding, de eventuele vergoeding wegens concurrentiebeding, voordelen in natura of stortingen in een pensioenfonds die de betrokkene ontvangt na beëindiging van de arbeidsovereenkomst.

Op grond van artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 12°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 is de federale overheid bevoegd voor het arbeidsrecht. Het komt de decreetgever niet toe om van de dwingende regels van het federale arbeidsrecht af te wijken, tenzij hij kan aantonen dat hiervoor een beroep kan worden gedaan op de impliciete bevoegdheden.

Uit de memorie van toelichting blijkt echter dat die bepaling ertoe strekt om misbruiken te voorkomen waarbij een vertrekpremie wordt toegekend van meer dan één vast jaarsalaris, terwijl het personeelslid slechts zeer korte tijd in dienst was en dat het geenszins de bedoeling is om af te wijken van de wetgeving op de arbeidsovereenkomsten. Als een personeelslid op grond van die wetgeving recht heeft op een hogere opzegvergoeding, zal die hem ook worden toegekend.

Alzo begrepen, overschrijdt de decreetgever met artikel 21 van het ontwerp zijn bevoegdheid niet. Het verdient evenwel aanbeveling de tekst van dat artikel aan te passen in het licht van hetgeen in de memorie van toelichting is opgenomen.

3.3.4.1. Luidens artikel 22 van het ontwerp mag de pensioenregeling niet voordeliger zijn dan die van een minister van de Vlaamse Regering (eerste lid) en betreft dit verbod zowel het te ontvangen bedrag, de persoonlijke bijdrage als de instapvoorwaarden in de aanvullende pensioenregeling (tweede lid).

Wat de ontworpen pensioenregeling betreft, dient een onderscheid te worden gemaakt naargelang het personeel betreft van de in artikel 2, 1°, van het ontwerp bedoelde departementen en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid dan wel personeel van de in artikel 2, 2° tot 9°, van het ontwerp bedoelde rechtspersonen.

3.3.4.2. Zoals hiervoor is opgemerkt, kunnen de gemeenschappen en de gewesten het administratief en geldelijk statuut vaststellen van hun vast, tijdelijk en hulppersoneel, met uitzondering van de pensioenregeling (artikel 87, § 3, eerste zin, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980). Inzake de pensioenregeling is hun personeel onderworpen aan de wettelijke en statutaire regels die van toepassing zijn op het vast, tijdelijk en hulppersoneel van het Rijk (artikel 87, § 3, tweede zin, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980).

Hieruit volgt dat het de decreetgever niet toekomt om in deze aangelegenheid normerend op te treden voor de personeelsleden van de in artikel 2, 1°, van het ontwerp bedoelde departementen en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid.

3.3.4.3. Op grond van artikel 9, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 zijn de gemeenschappen en de gewesten bevoegd om de rechtspositieregeling van het personeel van de openbare instellingen die zij oprichten te bepalen.

Omdat de bijzondere wetgever in voornoemd artikel 9 niet verwijst naar de uitzondering in artikel 87, § 3, maar uitsluitend naar deze in artikel 87, § 4 (over de verplichting zich te voegen naar het APKB), oordeelde het Grondwettelijk Hof dat de gemeenschappen en de gewesten bevoegd zijn voor de pensioenregeling van het personeel van hun openbare instellingen.[5]

Gelet hierop, komt het dan ook aan de decreetgever toe in deze aangelegenheid normerend op te treden voor de personeelsleden van de in artikel 2, 2° tot 9°, van het ontwerp bedoelde rechtspersonen.[6]

3.3.4.4. Uit het voorgaande volgt dat artikel 22 van het ontwerp, nu erin geen onderscheid wordt gemaakt tussen de verschillende categorieën van personeelsleden, dient te worden herwerkt zodat dit artikel niet van toepassing is op de personeelsleden van de in artikel 2, 1°, van het ontwerp bedoelde departementen en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid.

---

[5] GwH 22 december 1993, nr. 88/93, B.4.1; GwH 16 juni 1994, nr. 46/94, B.2 ("Die beperking betreft evenwel niet de pensioenregeling, in tegenstelling tot paragraaf 3 van artikel 87 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, gewijzigd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988, die aan de gemeenschappen en de gewesten de bevoegdheid toekent om het administratief en geldelijk statuut van hun eigen personeel vast te stellen 'met uitzondering van de pensioenregeling'"); GwH 14 juli 1997, nr. 39/97, B.5.1.1. Zie ook adv.RvS 22.971/2 van 16 december 1993 over een ontwerp dat geleid heeft tot de wet van 5 april 1994 'houdende regeling van de cumulatie van pensioenen van de openbare sector met inkomsten voortvloeiend uit de uitoefening van een beroepsactiviteit of met een vervangingsinkomen', *Parl.St.* Senaat, 1993-94, nr. 968/1, adv.RvS 49.263/3 van 1 maart 2011 over een ontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 16 maart 2012 'houdende wijziging van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de VRT en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden', *Parl.St.* Vl.Parl., 2011-12, nr. 1267/1, en adv.RvS 49.938/VR/3 van 18 oktober 2011 over een voorstel van decreet 'houdende instelling van stads- en streekgewesten', *Parl.St.* Vl.Parl., 2010-11, nr. 943/2.

[6] Onverminderd opmerking 3.3.2.

ALGEMENE OPMERKINGEN

4. Aan de Vlaamse Regering wordt de bevoegdheid verleend om het toepassingsgebied van de ontworpen regeling nader te bepalen. Zo kan zij de handelsvennootschappen waarin de Vlaamse Regering een meerderheid van de stemmen in de algemene vergadering heeft en de vzw's aanwijzen waarop de ontworpen regeling van toepassing is (artikel 2, 7° en 8°, van het ontwerp).

Aangezien bepalen of een dergelijke rechtspersoon onder die regeling valt meteen ook gevolgen heeft voor de samenstelling van de raad van bestuur en het toezicht door de regeringscommissaris, lijkt de beslissing of deze of gene rechtspersoon onder het toepassingsgebied van de regeling valt, te moeten worden beschouwd als een essentieel element in de organisatie en de werking van een gedecentraliseerde instelling in de zin van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, wat dan ook in het decreet nader dient te worden geregeld.

Er kan ter overweging worden gegeven om ofwel in het decreet de criteria te bepalen waarmee de Vlaamse Regering rekening dient te houden voor het aanwijzen van die rechtspersonen ofwel in een gelijkaardige regeling te voorzien zoals opgenomen in artikel 4 van het decreet van 8 juli 2011 'houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof'.

5.1. De bepalingen van hoofdstuk 5 zijn van toepassing op de departementen en de IVA's zonder rechtspersoonlijkheid. Zij hebben zowel betrekking op het geldelijk statuut van de personeelsleden van de departementen en de IVA's zonder rechtspersoonlijkheid, als op de organisatie van deze diensten (verruiming van het werkingsgebied van het Renumeratiecomité van de Vlaamse overheid).

5.2. Overeenkomstig artikel 87, §§ 1 en 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 komt het uitsluitend toe aan de Vlaamse Regering om, enerzijds, de organisatie en de werking van haar diensten te regelen en, anderzijds, de rechtspositie van haar personeel vast te stellen. De vermelde bepalingen van de bijzondere wet staan eraan in de weg dat de decreetgever zich inlaat met, enerzijds, de organisatie en de werking van de diensten van de regering en, anderzijds, de rechtspositie van het personeel van die diensten.

Bijgevolg kan hoofdstuk 5 van het ontwerp geen toepassing vinden op de departementen en de IVA's zonder rechtspersoonlijkheid en hun personeelsleden. Aangezien de overige bepalingen van het ontwerp ook niet op deze instellingen van toepassing kunnen zijn, dienen deze overheidsentiteiten uit het toepassingsgebied van het ontwerp te worden gesloten.

5.3. De artikelen 27 en 28 van het ontwerp strekken ertoe het werkingsgebied van het Remuneratiecomité van de Vlaamse overheid te verruimen. Luidens artikel 27 dienen de entiteiten vermeld in artikel 2, voor strategische beloningskwesties het advies in te winnen van hetzij het Remuneratiecomité van de Vlaamse overheid, opgericht bij het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 'tot oprichting van het remuneratiecomité van de Vlaamse overheid en tot regeling van de presentiegelden en vergoedingen van de leden', hetzij van het eigen remuneratiecomité. In artikel 28 wordt bepaald dat die remuneratiecomités hun adviezen ter

informatie moeten bezorgen aan de minister-president en de ministers-vicepresidenten van de Vlaamse Regering.

Het “Remuneratiecomité van de Vlaamse overheid” is door de Vlaamse Regering opgericht met toepassing van artikel 87, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Zoals hiervoor is opgemerkt, staat die bepaling eraan in de weg dat de decreetgever zich inlaat met de organisatie en de werking van de diensten van de regering. Het komt bijgevolg de decreetgever niet toe om rechtsreeks taken toe te vertrouwen aan dat remuneratiecomité.

Om echter het door de stellers van het ontwerp beoogde doel te bereiken, kan de decreetgever wel aan de Vlaamse Regering delegatie verlenen om, wat de in artikel 2, 2° tot 9°, van het ontwerp bedoelde rechtspersonen betreft, ook opdrachten te geven aan het voornoemde remuneratiecomité.

6. De gemachtigde heeft aan de auditeur-verslaggever verklaard dat de ontworpen regeling als een soort transversale overkoepelende regeling dient te worden beschouwd waar de decreetgever zich bij een sectorale regeling die specifiek betrekking heeft op de entiteiten die onder het toepassingsgebied ervan vallen, moet naar richten.

Het blijft evenwel onduidelijk of het ontwerp “voorrang” heeft op afwijkende “sectorale” regelingen. De stellers van het ontwerp dienen er zich bewust van te zijn dat de ontworpen bepalingen de decreetgever zelf niet kunnen binden. Hoogstens drukken ze een intentie uit van de decreetgever, maar ze kunnen niet beletten dat de decreetgever, die soeverein blijft om te oordelen over de wijze waarop bijvoorbeeld aan de samenstelling van de raad van bestuur of aan het toezicht door de regeringscommissaris vorm wordt gegeven, in de toekomst op grond van andere overwegingen besluit tot een andere regeling. Weliswaar vermag de decreetgever de voorrangregels tussen verscheidene decreten onderling te regelen, doch het rechtszekerheidsbeginsel vereist dat voor de betrokken entiteiten op een voldoende duidelijke wijze wordt bepaald welke verplichtingen op hen al dan niet, desgevallend suppletief, van toepassing zijn.

Het verdient aanbeveling om in de memorie van toelichting de verhouding tussen de verschillende regelingen te verduidelijken.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 4

7. Luidens artikel 4 van het ontwerp dient minimaal een derde van het aantal stemgerechtigde leden van de raad van bestuur een onafhankelijke bestuurder te zijn (eerste lid), maar kan de Vlaamse Regering op gemotiveerd verzoek van de entiteit hierop een uitzondering toestaan (tweede lid).

De uitzonderingsmogelijkheid vervat in artikel 4, tweede lid, is te algemeen. In het ontwerp dienen dan ook criteria te worden bepaald die de Vlaamse Regering in acht moet nemen als zij zich dient uit te spreken over het gemotiveerde verzoek van de betrokken entiteit.

Artikel 6

8. In artikel 6, eerste lid, van het ontwerp wordt onder meer bepaald dat de onafhankelijke bestuurder onafhankelijk moet zijn “ten aanzien van de deelgenoten en het dagelijks bestuur van de entiteit”.

Hoe die onafhankelijkheid precies kan worden vastgesteld, blijkt niet uit de tekst van het ontwerp. In de memorie van toelichting wordt daarentegen heel precies aangegeven welke criteria in aanmerking dienen te worden genomen.

Met het oog op de rechtszekerheid en een gelijke behandeling is het daarom raadzaam in het ontwerp deze criteria op te nemen, teneinde de discretionaire bevoegdheid van de regering of de algemene vergadering in zekere mate te begrenzen.

Artikel 7

9. Luidens artikel 7, eerste lid, van het ontwerp kunnen de onafhankelijke bestuurders te allen tijde door de Vlaamse Regering worden ontslagen op voordracht van de raad van bestuur.

Om de onafhankelijkheid van die bestuurders ten volle te waarborgen, lijkt het veeleer aangewezen die mogelijkheid te beperken tot de gevallen waarvoor ernstige redenen kunnen worden aangevoerd.

Artikel 8

10. Luidens artikel 8, § 1, eerste lid, van het ontwerp moeten de leden van de raad van bestuur, om belangenvermenging te voorkomen, bij hun aanstelling een overzicht van hun andere lopende mandaten en activiteiten voorleggen. Er wordt echter niet bepaald aan wie dat overzicht moet worden voorgelegd.

Artikel 8, § 1, eerste lid, dient op dat punt te worden aangevuld.

Artikel 10

11. Volgens artikel 10, § 1, eerste lid, 3°, van het ontwerp dient de Vlaamse Regering vóór de aanstelling van een regeringscommissaris na te gaan of de in die bepaling bedoelde kandidaten geen enkele strafrechtelijke veroordeling hebben opgelopen die onverenigbaar zou is met het mandaat van regeringscommissaris. Luidens artikel 10, § 1, eerste lid, 3°, eerste streepje, van het ontwerp dient dat voor de kandidaat met de Belgische nationaliteit te gebeuren aan de hand van de voorlegging van een uittreksel uit het strafregister (niet: “bewijs van goed zedelijk gedrag”) en een verklaring op erewoord dat hij geen dergelijke veroordeling heeft opgelopen.

Het is niet duidelijk waarom de kandidaat met de Belgische nationaliteit én een uittreksel uit het strafregister én een verklaring op erewoord dat hij geen dergelijke veroordeling heeft opgelopen, dient voor te leggen. Voor een kandidaat met de Belgische nationaliteit lijkt een

uittreksel uit het strafregister te volstaan. Bovendien verdient het aanbeveling te vermelden dat het om een “recent” uittreksel dient te gaan (bijvoorbeeld, zoals gebruikelijk, niet ouder dan twee maanden).

Artikel 25

12. Luidens artikel 25 van het ontwerp dient het bedrag van de jaarlijkse bezoldiging, opgesplitst in een vast en een variabel gedeelte, de eventuele vertrekpremies, de zitpenningen en de vergoedingen van de leden van de raad van bestuur, openbaar te worden gemaakt door bekendmaking in het jaarverslag van de betrokken entiteit (eerste lid) en dient het jaarverslag te worden bekendgemaakt op de website van de entiteit (tweede lid).

In het verleden heeft de Raad van State, afdeling Wetgeving, weliswaar ten aanzien van beursgenoteerde vennootschappen, herhaaldelijk opgemerkt dat met een dergelijke openbaarmakingsregeling wordt geraakt aan het recht op de bescherming van het privéleven (artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het Europees Verdrag over de rechten van de mens (hierna: EVRM)) en kan vallen onder het toepassingsgebied van de wet van 8 december 1992 ‘tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens’.[7]

Om met name conform artikel 8 EVRM en artikel 22 van de Grondwet te zijn, is vereist dat de overheidsinmenging in het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven wordt voorgeschreven bij een voldoende precieze wettelijke bepaling,[8] dat zij een wettig doel nastreeft en dat zij beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte.[9]

De verwerking van persoonsgegevens dient eveneens te worden getoetst aan de zo-even genoemde wet van 8 december 1992 nu die wet de concretisering inhoudt van de grondwettelijke, internationaalrechtelijke en supranationale waarborgen ter zake. De betrokken persoonsgegevens dienen krachtens artikel 4, § 1, 2°, van die wet te worden verkregen voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en mogen niet worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Krachtens artikel 4, § 1, 3°, van dezelfde wet moet de verzameling van de persoonsgegevens bovendien ter zake dienend zijn en mag ze niet overmatig zijn.

---

[7] Adv.RvS 38.819/2/V tot 38.823/2/V van 30 augustus 2005 over onder meer een voorstel van wet ‘tot openbaarmaking van de deelnemingen en de individuele bezoldigingen van de leiders van beursgenoteerde vennootschappen’ (*Parl.St.* Kamer, 2004-05, nr. 51-1505/002); adv.RvS 45.576/AV van 6 januari 2009 over een voorontwerp van wet ‘tot verbetering van de werkingsregels voor de vennootschapsorganen, inzonderheid door de invoering in het Wetboek van Vennootschappen van bepalingen houdende een verklaring inzake deugdelijk bestuur en tot oprichting van een remuneratiecomité, door de beperking van de beëindigingsvergoeding voor bepaalde vennootschapsmandatarissen en door de hervorming van de regeling voor het beroepsverbod in de bank- en financiële sector’; adv.RvS 46.350/AV tot 46.355/AV van 12 mei 2009 over onder meer een voorstel van wet ‘tot wijziging van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven wat de ontslagvergoeding van de leden van het directiecomité betreft’ (*Parl.St.* Kamer, 2007-08, nr. 52-1292/002) (46.350/AV).

[8] Gelet op het in artikel 22 van de Grondwet vervatte legaliteitsbeginsel dient het in de Belgische rechtsorde bovendien te gaan om een wettelijke bepaling in formele zin: GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.10.1.

[9] Zie bijv. GwH 19 september 2007, nr. 118/2007, B.5.3 en GwH 27 november 2008, nr. 170/2008, B.9.3; zie ook bijv. GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.10.1 en GwH 31 mei 2011, nr. 96/2011, B.10.

Er dient te worden vastgesteld dat noch in het ontwerp, noch in de memorie van toelichting de doelstelling van deze maatregel wordt bepaald. Er kan derhalve niet worden nagegaan of de verwerking van deze gegevens in overeenstemming met deze doeleinden zal gebeuren. De stellers van het ontwerp dienen bijgevolg in het ontwerp zelf en in de memorie van toelichting de openbaarheidsregeling nader uit te werken en toe te lichten.

Artikel 33

13. Artikel 33 van het ontwerp luidt als volgt:

> “Ten aanzien van de beperkingen die in hoofdstuk 5 van dit decreet zijn opgenomen, genieten de personeelsleden of titularissen in dienst of aangesteld op de datum van inwerkingtreding van dit decreet en bij de verlenging van een mandaat na de inwerkingtreding van dit decreet, ten minste van de geldelijke arbeidsvoorwaarden die zij genoten op de datum van inwerkingtreding van dit decreet.”

Volgens de memorie van toelichting wordt dezelfde waarborgregeling ingevoerd voor de zitpenningen en de vergoedingen van de leden van de raad van bestuur. Dat blijkt echter niet uit de tekst. Deze dient dan ook op dit punt te worden aangevuld.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS Jo BAERT